

Університетський роман: що приховує академічний простір?

Дослідження академічного світу через літературу – від класичних зразків до темної академії

Що Вам відомо про campus novel?

Університет зазвичай асоціюється з навчанням, знанням і майбутніми можливостями. Але література показує академічний простір інакше – як місце напружених інтелектуальних змагань, закритих спільнот, моральних виборів і прихованих конфліктів.

Саме про це розповідає **університетський роман (campus novel)** – жанр, у якому навчання стає не тлом, а повноцінним сюжетом. Ці тексти розкривають академічний світ у всій його суперечливості: від іронічних історій про викладацьке життя до похмурих наративів про небезпечні наслідки інтелектуальної винятковості.

Що ми досліджуватимемо?

- Академічний простір як культурну модель
- Формування закритих спільнот
- Владу, авторитет і освіту
- Феномен dark academia

Мета курсу

Жанровий аналіз

Ознайомлення з університетським романом як окремим літературним жанром та культурним феноменом

Критичне читання

Формування вміння аналізувати образи академічного середовища та механізмів влади

Трансформація уявлень

Розуміння еволюції концепцій освіти, знання та академічної ідентичності у літературі XX–XXI століть

Курс дозволить подивитися на університет не лише зсередини навчального процесу, а як на складний простір історій, амбіцій і ризиків, у якому знання можуть бути не тільки силою, а й викликом.

Ви дізнаєтесь про університетський роман як літературний жанр

1

Історія жанру

Виникнення і становлення університетського роману в світовій літературі

2

Основні ознаки

Університетський роман як метажанр: структура, хронотоп, стереотипні персонажі

3

Британська традиція

Оксфорд і Кембридж як літературні топоси

4

Американська традиція

Університетське життя крізь призму культурних особливостей США

Ви дізнаєтесь про трансформацію жанру та академічну ідентичність

01

XX століття

Іронія, сатира та критика академічних інституцій у післявоєнній літературі

02

XXI століття

Криза ідентичності, комерціалізація освіти та зміна ролі університету

03

Український контекст

Академічна ідентичність в українській прозі – межі і потенціали жанру в умовах посттоталітарної трансформації

Як змінюється образ університету в літературі?
Від місця натхнення до простору конфліктів –
жанр еволюціонує разом із суспільством.

Познайомитесь із Dark Academia: естетикою знання і небезпеки

Академічний простір у темній академії – це не просто місце навчання, а територія, де знання стають одночасно джерелом влади і прокляттям, де елітарність межує з моральною деградацією.

Походження терміна

Від літературного
жанру до
естетичного руху в
соціальних мережах

Ключові елементи

Готична естетика,
елітарність, таємні
знання, моральна
двозначність

Наративні моделі

Закриті спільноти,
ритуали, жертви
заради знання

Досліджуватимете ключові твори Dark Academia

«Вавилон» – Ребекка Кванн

Академія як імперія знання і насильства. Оксфордський інститут перекладу як метафора колоніального проекту, де мова стає інструментом влади, а студенти – заручниками системи.

«Ніби ми злодії» – М. Л. Ріо

Елітарна спільнота і моральна межа. Студенти-актори, які вивчають Шекспіра, перетинають небезпечну лінію між мистецтвом і реальністю, де естетика виправдовує злочин.

«Дев'ятий дім» – Лі Бардуґо

Таємні знання і паралельний університет. Єльські таємні товариства практикують темну магію, а головна героїня опиняється між світом звичайних студентів і окультних ритуалів.

«Шістка Атласа» – Оліві Блейк

Знання як ресурс і прокляття. Шестеро обраних магів отримують доступ до найпотужнішої бібліотеки світу, але ціна знання виявляється набагато вищою, ніж очікувалося.

Розкриєте для себе академічний простір як поле конфліктів

Влада і ієрархія

Професори, студенти,
адміністрація –
боротьба за авторитет

Елітарність

Закриті спільноти та
механізми виключення

Знання vs. етика

Чи виправдовує мета
засоби в
академічних
дослідженнях?

Ідентичність

Формування особистості в
умовах інтелектуального тиску

Університетський роман показує академію не як нейтральний простір освіти, а як **складну систему владних Відносин**, де кожен вибір має наслідки, а інтелектуальні амбіції можуть призвести як до тріумфу, так і до трагедії.

Що ви отримаєте від курсу?

Нові перспективи

Ви навчитеся бачити університет як багатовимірний культурний феномен

Аналітичні інструменти

Отримаєте методи критичного аналізу літературних текстів і академічних спільнот

Самопізнання

Краще зрозумієте власну позицію в академічному просторі

Чому варто обрати цей курс?

Цей курс – для тих, хто не задовольняється поверхневим розумінням літератури та академічного світу. Якщо ви хочете розібратися, чому університетські історії так захоплюють читачів, як формуються інтелектуальні спільноти і які небезпеки криються за прагненням до знань – вам сюди.

Ми не просто читатимемо романи – ми аналізуватимемо, дискутуватимемо, ставитимемо незручні питання. Від класичних зразків жанру до сучасних бестселерів dark academia, від британських коледжів до українського контексту – курс пропонує інтелектуальну подорож, яка змінить ваше сприйняття академічного простору.

*Знання може бути не лише силою, а й викликом.
Чи готові ви його прийняти?*

**До зустрічі на курсі «Університетський роман;
що приховує академічний простір?»**

- На заняттях
Захопливі дискусії про прочитане
- Ми зустрінемося
Із найяскравішими текстами жанру
- Разом дослідимо
Таємниці академічного світу